

Egyetértés és Magyar Ujság

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
Budapest IV.
Megyeházánál 9. sz.
hova a lap szellemi részét
illető minden közlemény
küldendő. — A közlemé-
nyek csak bérmentesen fo-
galtatnak el.
Kézirat csak rend-
kívül esetben küldetnek
visza.

Kiadó-Hivatal:
Budapest, IV., Megyeházánál 9. sz.
Vodáner F. nyomdájában

Előzetési díj:
Vidékre postán vagy hely-
ben hazhoz hordva
Egy évre 20.—
Félévre 10.—
Negyedévre 5.—
Egy órára 1.50

Egy száma 3 krajczár.
Mirdetési díj: 9 hasábos
perissor egyszeri hirdetés
12 kr. többször 10 kr.

Bélyegdíj minden hirdetés-
tészert külön 30 kr.

Nyitlár: 6 hasábos sor
50 krajczár.

**Azon t. c. előzetőinket, kiknek előf-
zetése a múlt hó végével lejárt, tisztelettel
felkérjük előzetésük mielőbb megújítására
hogy a lap szétkülésében fenakadás ne
történjen.**

Előzetési feltételek
az
„EGYETÉRTÉS ÉS MAGYAR UJSÁG”-ra.

April—juni évnegyedre 5 frt. — kr.
April—szeptember félévre 10 frt. — kr.
April—december 3 negyedre 15 frt. — kr.
April—május két órára 3 frt. 60 kr.
Egy órára 1 frt. 80 kr.

Az előzetési pénzek s utalványok az
„Egyetértés és Magyar Ujság” kiadóhivatala-
nak Vodáner nyomda, megyeházánál 9. szám
alatt küldendők.

**Egyszersmind azon t. előzetők
kik a negyed évre 4 frtot küldöttek be, tisz-
telettel kéretnek fel méltóztassanak az 1 fo-
rint pótlékot pósta útján beküldeni.**
Kelt Budapest, márczius 30.

Budapest, május 1.

Valahányszor az ellenzék részéről a jobb-
oldal közjogi és szabadságellenes belügyi mi-
veleti ellenében, akár az országban, akár a
választók között felszólalások történtek: a
hatálmában elbizakodott kormányparti sajtó-
közleg — kellő érvek hiányában — ismét-
len az „oh nép!” kifejezéssel éltek, gúnyke-
pen használván és szót, mintha az ellenzék csu-
pán meg kegyvadászokból válik ki, mint a
„nép jogai” védelmére.

Mindamellett, 7 éven keresztül, — nem
hagyta magát eltorzítani az ellenzék, hogy a
népet a szabadság-ellenes, és a hon függet-
lenségének hátrányára szolgáló intézkedések-
ről fel ne világosítsa, valahányszor erre alkal-
lom kínálkozott.

A kormánypart az hagyományos gunyol-
lódási modora később, az 1873-dik évi novem-
ber 7-ki párt- és elvbontó határozat után —
termő talajra talált a balközéppárt sorai-
ban, s elégyantán dobott az „oh nép!” kife-
jezés a szélső baloldal tagjainak szeméi közé.

Az átváltozott újabb párt- és elvizio-
nyok aztán azt hozták magokkal, hogy a „sza-
badalvó” pártát erőszakolt jobboldal és bal-
közép — mintegy örvendezve egymásnak —
egyesült erővel dobálják a közjogi ellenzék ar-
czához a ma kifejezést, valahányszor ennek
tagjai választók vagy elvtársai közt megje-
lennek, a helyzetet, saját elvi álláspontokról
tekintve, indokolatlan ecsetelik!

Hagyjál!
Bizony azért sem a közjogi ellenzék, az
ő szép szeméikert, melyeket most a hatalom
elődorádján elbizakodva legeltetnek, fel nem
hagy kötelességüknek ismert köldetésével;
sem az „oh nép” meg nem sokajja vezetőinek
vele érintkezését, mit ezek még csak leeresz-
kedésnek sem akarnak nevezni, mint a hatalom
polcán ülők, kik bizonyosan azt vallják — ki-
vált a választások után, — hogy irtás sze-
rezenek az „oh nép”, ha ők olykor le-
ereszkednek hozzá, képzelt magaslatakról!

A gunyolódás modora tehát el van fogad-
va a most uralkodó mozaikbőség által az ez-
tall kisebbséget képező közjogi ellenzék irá-
nyában.

És esetről esetre érnyesítik is e mo-
dort, valahányszor a közjogi ellenzék a párte-
lek sorai közt, ezeknek meghívására, a függet-
lenségi vagy 48-as párt gyűléseiben megjelen
küldöttei által és szavát a kaméleoni termé-
szetet mutató átváltozások és a haza jölte
ellen felzárzó hozott miveletek ellen föl-
emel!

S vajjon jogosult-e az ellenfél arra, hogy
az „oh nép”-et guny gyanánt használja?
Vajjon melyik félnek ez szegény? An-
nak-e, kit úgy akarnak vele; vagy annak, aki
dorongnak használja azt?

És vajjon a 3-ik tényszó, az a kigonyolt
„oh nép” mit gondol, midőn nevet, a gyalázó
modor és rágalom műhelyében mindegyre hur-
czoltatni látja? . . .

Mi is az a nép?
Vajjon a proletárok és lazarónik töme-
ge-e az, hogy örökös gunynak legyen kitéve
épen azoktól, kik annyi alkalmalom rászor-
ulnak?

Vajjon szervetlen, tunya, lélekelen gép-
szerkezet-e az, hogy mindenki fia, tetszése
szerint ide-oda hurczolja, dobálja, rongálja és
rugdalja?

Nem épen a magyar nemzet zömét al-
kotja-e a nép, mely mesterkéletlen egyenessé-
gével, cziczománzatlan erkölcsiséggel, hiszág
nélküli hazaszeretettel s pártkalkik által
meg nem vesztegetett, el nem rontott tiszta
józanésével, — az „ember” magasabb bi-
vátásának egyik legfőbb biztosítékát bírja ön-
magában? . . .

Ha megkondul a vészharang a haza fe-
lett; ha vér- és ételádozatra van szükség;
nem a nép ezrei sorakoznak-e legelőször

azon oltár zsámlójánál, melyen a honszerelem
legtisztább tüze ég?

S midőn a vesz megfészkel magát a szen-
vedő haza hegyein és völgyein, s megbirkóznai
azzal csak nagy lelkeknek lehet; vajjon nem a
nép milliói néznek-e folyást szembe a vihar-
ral; nem ők hordozzák-e az igát testükön és
lelkükön; nem ők eszterítik a lánczot legto-
vább itthon, a honnan számukra nincs men-
kélés, mert itt „élnők, halniok kell”!

Nem ezerszer meg ezerszer rászorul a
népre a nagy ur is; s maga a király és a nem-
zet nélkülözhetnének-e a nép közreműködését és
óriási erejét?

Igaz, a nép: vihar, mely rombolni is tud,
de derát is bir előállítani viharszántotta
utain!

Az „oh nép” érzi a sértő guny fulánkját
keblében. Nem tartozik szokásai közé, hogy
minduntalan panaszokdjék.

Inkább hallgat!
S megírta egy kitnő államférfi, hogy
„a nép hallgatása tanúságul szolgál a hatalom-
nak.”

Mert a nép keble: tenger, tele drága
gyöngyökkel, melyek emésztő fájdalomból
kristályosodnak; de egyszersmind a forrongó
elemek kőbója is.

A nép jogai: a nemzet jogai; s ha nem
épen és egyedül azok is, elválhatlanok azok
egymástól.

A nép értelmiségre, felvilágosodásra, az
ipar, gazdaság kincsei kiaknázására, a munka
állásai meghódítására törekszik.

Adjátok meg neki az eszközöket, melyek-
kel e czélját elérheti, — a helyett, hogy őt s
a nép barátait gunyoljátok!

A nép: a hazaszerető seminariuma; jár-
jatos ebben ti is és oktassátok őt; a helyett,
hogy nevéet guny eszközül használjátok!

A nép: a szabadság veteményeskertje. Mi-
veljétek ezt a helyett, hogy guny töviseivel
árasztjátok el!

A népfőnség magasztossága, a nép szel-
lemi és fizikai erejének értéke, bizonyára to-
vábbra is működésben tartandó azokat —
minden gunyolást és rágalomzást daczára, —
kik a keblökben rejlt szem őszintlen fogva
meg vannak győződve arról, hogy a nép
érdekeit védeni tisztos és magasztos köte-
lesség.

Eszünkbe jutnak Mirabeau szavai, mely-
eket 1789-ben a nép jogait biztosító választá-
si rendszer mellett mondott. Régi idő! De ma
is alkalmazható az azokban foglalt igazság
azok ellenében, kik gunyt űznek a népből. Ime
ezek szavai: „Minden országban, minden időben,
az olygarchák kiengesztelhetetlen üldöz-
ték a nép barátait. Igly veszett el az
utolsó Grachus a patriciusok keze által; de
midőn a halálos csapást vette, a boszúlo istene-
nek hivatkozva é felé szört egy marok
port; és e porból született Marius. Ti pe-
dig polgárok, hallgassátok meg azt, kiknek tap-
saitok jól estek, de el nem csábítta-
tott általok. Legyetek szilárdak makacs-
ság nélkül; bátrak lázongás nélkül; szabadok
féltelenség nélkül; — ne vessetek soha a mérleg
egyik serpenyőjébe egy embert, míg a
másikban a hazát látjátok!

Ne gunyoljátok a népet, mert az jó és ha-
talmasabb mint ti.

Ne gunyoljátok védőt sem, mert ezek
kebléről gunyaitok nyilai visszapattannak.

Oláh Károly.

A zárszámadási bizottság mai ülésében
mítán a pénzügyminiszterium képviselői több rend-
beli ügyben a felvilágosításokat megadta Nagy
György referált az igazságügyi miniszterium 1871.
évi zárszámadásáról. Utána Wodianer a honvé-
delmi és kereskedelmi és Molnár György a bel-
ügyminiszterium ugyanazon évi zárszámadásáról.
Legközelebbi ülés kedden lesz, melyben C s a
volszky Lajos és Mihályi Péter fognak referálni.

A honv. miniszter eme körrendeletet
intézte a hatóságokhoz: Mint hogy a hadsereg mo-
zgatása esetében a lovak avatását öt nap alatt be
kell fejezni, egy egy állítási bizottság feladatát
pedig naponként 100 db. 16 avatásnál többet ki-
tűzni alig lehet, az 500-át meghaladó lovakat fel-
avatására, valamint oly helyeken is, hol egy bizott-
ság a járáskelésre szükséges idővesztést miatt a
kitűzött idő alatt 500 lovat sem képes felavati-
ni, külön bizottság alakítása szükségeltetven, s tekin-
tetel arra, hogy ő felségének még ez év május hó
folytában jelentést kell tennem, — felhívom a
hatóságokat, hogy a már alakított egy bizottság
kívül, még egy bizottságot, szükség esetében
rendkívül tartandó közgyűlésen az előbb idé-
zett t. cz. 6. §-a értelmében alakítsion, s tagjainak
neveit és lakásait nekem mind elmond, de f. év
május hó 15-ig okvetlenül jelentse be.
— Az újonnan alakított bizottságok számát s a
lőállítási helyeket előtűntető kimutatás mellékelve
van e körrendelethez.

A budapesti ügyvédi kamara vá-
lasztmány a önálló jogkörében szilárd állást
vő az igazságügyi miniszterium ellenében; mire
helyetbe, de a törvény is teljesen feljogosítja, tegnap
tárgyalta az igazságügyi miniszterium leiratát, mely
a kamara közgyűlése által elfogadott ügyrend
módosításokat tart. A választmány hosszas
és beható észmérés után elhatározta, hogy a mi-
niszteri rendeletben az ügyrend tett módosításo-
kat egytől-egyik visszautasítja s eljárását a minisz-

teriumhoz intézett feliratban kimerítően indokolja.
A felirat azon elvből indul ki, hogy a törvény az
igazságügyi miniszteriumnak semminemű jogot nem
ad arra, hogy a kamara által kidolgozott ügyren-
det módosítsa tegyen. A kamara a törvény szeri-
et csak tudomásvétel s nem megerősítés végett ter-
jeszti a miniszteriumhoz az ügyrendet s a tudomás-
vétel alatt semmiképen sem érthető az, hogy a mi-
niszterium módosításoknak is vethesse alá a ka-
mara munkáját. A felirat egyszersmind azt is ki-
mutatja, hogy az igazságügyi miniszteri rendelet
egyes pontjai egymással is ellenmondásban vannak.

A kormány felhatalmazása.

Igaza van a kormányának, illetőleg a köz-
lekedési miniszteriumnak, ha a vasuti felsze-
relések és a vasuti építők s vállalkozók köve-
telésének rendezéséhez az alkotmányos formá-
tól eltérve külön felhatalmazást kér, mert hi-
zen egy alkotmányos parlament Magyarország
szeg jelen viszonyai közt, midőn t. i. az első
negyedében is kerekaszám 20 millió fölött kel-
lett kölcsön pénzből költenie, sem a vasutak
felszereléséhez nem járulna, sem pedig a vál-
lalkozó s építkező urak tulságos követeléseiből
nem vállalna el egy fillért sem.

Háromszáználvezvén mértföldnyi vonal-
hoz 14.472,174 frt befektetés igényeltetik,
hogy t. i. kiáltó hiányt ne szenvedjen szállító
eszközökben.

Ezt elfelhasználjuk, hogy szükséges. De hát
hová fokozzuk már a kamatbiztosítékokat? Le-
het-e, hogy vasutaink ebben a században el-
kerül a kellő tiszta bevételek azon fokát, hol
magát a tőkét nem kell többé segélyezni, ha
ezt most csak egy millióval is emeljük. Példá-
ul: a pécs-barcsi talán behozza valamikor
mértföldenkint a kellő 40,430 frtot; de hát az
észak-keleti behozza-e a szintén 40,383-ra
emelendő összeget? Hát az első magyar gács-
országi vasút a mikor hozhat be mértföldenkint
tisztán 41,430 frtot; vagy az első erdélyi vasút
53,839 frtot. S végre nem a mesék országába
tartozik-e remélni azt, hogy az eperjes-le-
luchovai 46,344 frtot; a kassa-oderbergi 63,890
frtot lesz képes tisztán jövedelmezni, holott
a mi vasutaink tiztelkezése még nagyon pri-
mitív p. o. az angolokéhoz képest, és Angliában
is 48—50—52 százalékot emészt ez fel, mi-
szerint az említett vasutak évi vegyes bevéte-
lének 80—90—100—120 ezer frtra kellene
menni mértföldenkint.

Ily reményeknek nem adhatja oda magát
a törvényhozás. A baj, igaz, hogy annyival na-
gyobb, mert ezen évi millió frtnyi biztosíték el-
maradása esetében oly szegények, oly kereset-
képtelenek lennének az „inséges” vasutak,
hogy segély alakjában talán még több mint egy
milliót fognak kivonni az államkincstárból, —
csupán üzleti eszközök hiánya miatt. De hát,
találjanak módot a baj elhárítására azon volt
kormányférfiak, kik eme ferde viszonyt elő-
idéztek; vagy találjon önmaga a mostani köz-
lekedési miniszter ur módott — az államkinc-
szi terhelése nélkül a kellő felszerelések előál-
lítására, mert hiszen számítnia kellett rá, hogy
eme kérdés megoldásának terhe elsősorban ő
réa háramlík.

Mi pedig a vasuti vállalkozók s építkezők
tulságos követeléseit illeti: az eddigi példák-
ból láthatjuk, hogy azoknak fele sem állja ki
a bíraltot.

Felsorolja ma a „Közérdek”, hogy a
salgó-tarján-rutkai, a hatvan-szolnoki és füzés-
abony-egri vonalok közel 6 millióra menő kar-
pótállást épen csak 580 ezer frtra lehetett leár-
kudni, így az ész. nyugatiót 3¹/₂ millióról 650
ezerre; a miskolc diósgyőriét 76,808-ról 27
ezer 600-ra; az északkeletét 22¹/₂ millióról
alább, mint 4 millióra; a magyar-gácsorszá-
gét 7,141,683 frtről ki lehetett elégitni 139
ezer 836 frt kamatbiztosíték emeléssel. Tény,
hogy a követelések nagyobb része kelően nem
indokolható méltányossági érvekkel sem; ezen
érvek pedig a parlamentáris törvényhozás előtt
még nagyon távol maradnak a jogosultságtól.

Ezért mondjuk, hogy igaza van a kor-
mánynak, ha kerüli a parlamentáris eljárást,
mert csakis így tehet elget oly méltányossági
igényeknek, melyek a törvényhozás által ke-
kintetben nem vétetnének. De viszont még in-
kább igaza van, sőt az ország édeikei szem-
pontból alkotmányos kötelességévé vált a
törvényhozásnak, hogy az ily dolgokban in-
téz ked és jogát ne adja ki kezei ből
Ne szavazza meg vaktában a még le nem al-
kudott 47 milliónyi ugynevezett „kárpótállás”
kielégítési jogát sem.

Az ország, a törvényhozás jog szerint
nem tartozik senkinek és az államkincstártól
90, illetőleg 110 millió frt erejéig segélyt kérni
most, midőn önmagát sem képes segélyezni —
ez kissé nagyon is tulzot méltánytalanság,
mit csak a baj fontossága, sürgősége ment-
het. Végre felhatalmazást kérni az országgyű-
léstől most 90—110 millió frt; ez már nem-
csak a jelenlegi inséges állapothoz, hanem a
bizalom legtulzotabb mértvéhez képest is
igen sok.

Am alkudozzék a miniszter ur egyik s
másik követelével, vegye figyelembe a méltá-
nyossági szempontokat; vegye figyelembe,
hogy a vállalkozók nem egyszer a kormány
rendeletére tértek el a kiszabott utaktól, an-

nak rendeletére tettek tulkiadásokat. Vegye
figyelembe az elemi csapatokat is stb. De már
a drágulást, melyet a vállalkozók önmaguk
időztek elő, figyelembe nem veheti s az előb-
birt szempontok értékét is tetemesen alább-
szálíthatja.

Ekkor adjon be javaslatot az
ugynevezett „kárpótállás” iránt, mely mint em-
lített az ország kincstára ellenében jogerővel
nem bir s az újonnan választott képviselők
májd határoznak, bizonyosan sokkal inkább
elfogulatlanul határozotnak ez ügyben, mint
a mostaniak, kik világos részrehajlást tanu-
sítanak, ha a felhatalmazást megadják.

A m. kir. pénzügyminiszterium a garam-
völgyi erdőökben tíz éven át évenként vágás
alá kerülő fenyő- és esetleg tölgyhasznának tövön
az erdőben való eladásra végett, az első kísérlet
sikertelensége következtében, most második ízben
zárt ajánlati versenyt hirdet f. hó 27. napjára.

A főrendiház távollevő tagjait arról értesíti
az elnökség, hogy folyó hó 5-én az elsőfoku bírós-
ágok szerződéséről szóló törvényjavaslata — és azt
1869-ik zárszámadások iránti határozat fognak ér-
demleges tárgyalás alá vétetni.

A magyar vasutaknak összes már be-
fedtetett s még szükséges beruházásait külön tá-
blázatos kimutatásban összeállította a pénzügyi és köz-
lekedési miniszterium. Itt közöljük a két főrovatot,
melyek elsősorban a forgalmi eszközök, anyagyszer
és pénztári javadalmas és egyéb beruházásokra
szükséges összeget az időközi kamatokkal, másod-
dika a tényleges befektetést tünteti fel.

	mért- földben	szükséges	tényleg fe- dedtetett
Első erdélyi vasút	38.2	4.134.199	2.463.436
Alföld-fiumei	51.71	1.052.756	540.527
Pécs-barcsi	8.93	159.810	34.215
M.-keleti	79.73	2.087.723	234.659
Kassa-oderbergi	40.04	2.189.354	1.434.587
Északkeleti	64.12	3.046.550	719.500
Nyiregyház-ungvári	12.37	278.883	121.446
Magyar-nyugoti	40.18	971.641	128.975
Első m. gácsországi	15.82	327.600	163.833
Eperjes-tarnovi	7.78	50.000	8.593
Duna-drávai	21.91	173.657	16.404

Összesen: 380.79 14.472,174 5.866,528
A kormány a tényleg kiadott összegből az első
erdélyi vasutnak 520.000, az észak keletinek
300.000 frtot adott kölcsönökben.

Felteve, hogy a pénzügyminiszterium beszerzésére
kamatok és törlesztés fejében évi 1.000.000 forint
szükségeltetnek; ezen összeg következőleg ösziának
meg az egyes társulatok közt:

	az új be- ruházá- sok utá- ni bizto- sítást	Jelenleg biz- nisi bizto- sítást	össze- szeg mért- földenkint
Első erdélyi vasút	285.665	46.361	53.839
Alföldi	72.843	36.500	37.906
Pécs-barcsi	11.042	39.193	40.430
M.-keleti	144.257	46.720	48.529
Kassa-oderbergi	151.280	60.112	63.890
M.-északkeleti	210.510	37.100	40.383
Nyiregyház-ungvári	19.270	20.000	21.557
M.-nyugoti	67.138	36.400	38.070
Duna-drávai	11.999	26.450	26.997
Eperjes-drávai	3.454	45.900	46.344
Első m. gácsországi	22.636	40.000	41.430

Az 1875-ik évi államköltségvetés.

A budget-törvényjavaslat szerint az 1875-ik
évre a magyar korona országainak rendes kiadási
26.609,063 forintban, rendkívüli kiadásai
26.609,063 forintban, hitel- és pénztámuveleti ki-
adásai 5.072,132 forintban összesen 32.281,125
forintba, a rendes bevételek 206.434,748 forin-
tra, a rendkívüli bevételek 5.024,652 forintra,
végre a hitel- és pénztári bevételek 5.072,132 forin-
tra ragnak. Az összes hiány e szerint 12.656,900
forintra megy.

Részletve az összes kiadásokat és összes
bevételeket azok a következők:

I. Kiadások.	
A rendes kiadások főbb tételei, és pedig:	
A királyi udvartartás költségei	4.650,000
A cabinet-i iroda és ennek nyugdíjai	74,295
Az országgyűlési együtt	905,173
A magyar korona országait illető ki- adások	27.421,944
Az 1849. évtől 1867. évig fenállott központi kormány nyugdíjai	234,537
Az egyes miniszteriumok nyugdíjai	2.751,671
Az államadósságok járulékaik együtt Földterhelmentesítés és örök vált- ságok	30.702,987
Az 1867. évi XIII. törvényekik alap- ján felvett vasuti kölcsön járú- léka	18.764,132
Az 1871. évi XXXVII. törvényekik alap- ján felvett göndri vasút zálog- levél kölcsön-járuléka	4.910,340
Az 1871. évi XLV. t. cz. alapján fel- vett 30 milliónyi ezüstkölcson- járuléka	405,607
Az 1871. évi XLV. t. cz. alapján fel- vett 30 milliónyi ezüstkölcson- járuléka	1.998,855
Az 1872. évi XXXII. t. cz. alapján felvett 54 milliónyi ezüstforint- nyi kölcsön-járuléka	3.673,149
Az 1873. évi XXX. t. cz. alapján fel- vett 76 ¹ / ₂ millió ezüst forintnyi kölcsön-járuléka	4.833,743
Az 1874. évi XIV. t. cz. alapján fel- vett 76 ¹ / ₂ millió ezüst forintnyi kölcsön-járuléka	4.833,743
Függő adósság	407,700
Horvát-Szlavonországok beligazga- tási szükségletei	5.058,946
Fiume szükséglete	84,930
Állami számvévszék általánya	142,000
A miniszterelnökség költségei	319,180

terium szükséglete	51,794
Horvát-szlavon-dalmát miniszter és személyzetének költségei	37,340
A belügyminiszterium költségei	7,636,429
A pénzügyminiszterium szükséglete	44,394,422
A közmunka- és közlekedési minisz- terium költségei	10.772,003

